

56.

Colecția MARIA MIRELA PODUȚ

Zâs-ai bade, zâs-ai câne,
Să n-ai dragă ca pă mine
Vezi măi, bade, că nu-mi
pasă
Că te-ai dus la altă casă
Și-ai găsat o lindinoasă.

*De la Maria Rednic, 70 ani,
Oncești, 2014*

Obiceiuri și tradiții de azi și de odinioară din Țara Codrului

Nunta în Ulmeni

Tinerii să cunoșteau la danț la șură. Dacă s-o-nțăles, le-o spus la părinți că lui îi place fata ceie sau îi place băiatu cela. Și o vinit fecioru cu tata a peți. Dacă o fo de-acord și părinți fetei, o mârș și fata. Să zâce că méré pă vid'ére. Vorbeau ce-i dă la fată, cum să-nțăleg tinerii. I-o băgat pă tineri în cameră separată să să-nțăleagă și apoi făceau nuntă. Dacă nu să-nțălejeu, fujéu. Mai d'e-mult așa fujău tinerii. Și io am fujât că părinți mnei numa nu o fo de-acord. M-o dus acasă la socri. Apoi am făcut nunta, ne-am înțăles bin'e, avem doi prunci.

Apoi s-o pregătit de nuntă. Fata și-o gătat hainele. Să ducéu hainele înainte de nuntă la mnire acasă. Atunci așa o fost: on dulap, lădoi, 9 perini...și le-o dus cu carăle, cu fete și feciori. Și le așăzau acolo la mnire acasă. Așa s-o dus atunci. Apoi după vo 10 ani să mobila o cameră. O fo și care o mârș și n-o avut nimică, o stat într-a socrilor. Atăta o fo bine până o dus, apoi dacă nu o avut haine, îi spunea că nu o avut nimnică.

În săptămâna nunții, fetele și feciorii făceau *țazlauă*. Îi așa ca steagu. Să înșirau *cocoși* pe ață și se puneau pe bote, care se gătau și cu zad'ii, baticuri, ce se puneau la capătul bot'ilor. T'emătorii umblau cu bot'ile cele pă de-o lătore d'e mniroi când méréu la cununie și când méréu după nănași. Să făcéu joi sara c-apoi sâmbătă o dus hainele și să le aibă făcut'e.

Vinerea să făceau mâncărurile. Să tăie iosagu (vacă, porc, junincă). Să adunau femei multe. Era o anumită bucătăreasă care le spunea ce să facă. Miercurea făceau pături d'e tăieței.

Sâmbăta pă la 8-9 începeau să spele mnireasa, să-i gate hainele, să o îmbrace. Mnireasa era îmbrăcată cu hainele ei de-acasă. Cam pă la vo 3-4 să găta să vie după mnireasă. I se pune balț la mnireasă. Da, dacă am fujât înainte de nuntă, nu am avut voie să intru în biserică cu balț. Afară mi l-o luat nănașile și mi-o pus batic. Când am ieșit din biserică după cununie, mi l-o pus iară. Care fujéu "și-o pus balțu-n ladă", așa să zicea. Pe mireasă o îmbrăcau 2 fete, niamurile. La fetele alea patru le zicea

Colecția FLORICA ANDREICA

Hori din Vișeu de Mijloc

57.

De-ar avea pământu cheie
Omu' năcâjit s-o ieie,
Să descuie pământu,
Să îngroape necazu'
Necaz am avut și eu
Știe numa' Dumnezeu.
Că n-am avut un om bun,
Supărarea să i-o spun.
Așteptându-mi binele,
Mi să gată zălele,
Așteptându-mi dragostea,
Mi să gată viața.

*De la Florica Andreica, 70
ani, Vișeu de Mijloc, 2014*

fete de nună. Erau feciori de nună și fete de nună. Acuma se zic domnișoare d'e onoare. Hainele i le făcea nănașa. Mi-o cumpărat nănașa haine și mi-o cusut după mine. Nănașa din partea lui i-o cumpărat costum frumos nou sau i l-o cusut. Atunci nănașii o dat haine la mniri.

Nănașii să alejéu d'in neam, d'in d'iță. Hainele de mireasă erau d'e mătășă frumoasă, cusută de nănașa. Pă cap să puné balț și coronă. Corona tăt nănașa o adus, era cu mărjele. Mnirile avea costum și pălărie neagră. Hainele alea le-am păstrat și, până am fost tineri și n-am avut prunci, mai méréu la biserică cu ele.

Méré mnirile după nănași și apoi o vin'it cu nănași după mnireasă. Mnirele venea cu alai și mnireasa îl aștepta în casă. Prima dată să dă o fată sau o babă în locu miresei și apoi râdeau oamin'ii și ziceau: "Și asta mnireasă a hi când vremea i-a vini". Când o cerea tarostele, mnireasa plângea. N-ai putut să nu plânji cât d'e frumos cerea mnireasa.

Dacă fecioru îi din alt sat, aducea staroste de-acolo. Când să abat laolaltă, trebe să deie on pahar de pălincă ca să lésă tarostele mniresi pă tarostele mnirelui să să baje-nlontru. Să mai "mâncau acolo în gură".

Alai de nuntă din 1966, Ulmeni; foto: colecția Maria Mirela Poduț

După ce o cerea pă mireasă, mergeau la cununie. Atunci era obiceiul ca să se facă nunta și la mnireasă. De la cununie veneau la mireasă acasă. Acolo méré tineret și neamurile miresei și de-acolo după ce-o ieșit de la masă cu nuntașii, cu alai cu tăt, s-o dus la mnire acasă. La mnire o vinit tăți însurătorii din sat și neamurile. Așa le zice la cei până la 60 de ani, însurători.

58.

Duce-m-oi și n-oi veni
Să văd cine m-a dori.
M-a dori frunza de nuc,
Că ie ști de ce mă duc.
M-a dori frunza de fag,
Că ie ști de ce mă trag.
Că așé-mi trec zălele mele,
Una bună, șapte rele.
Că așé-mi trece câte-o lună,
Șapte rele, una bună.
Cine m-aude cântând,
Zăce că n-am nici un gând.
Da' eu gânduri am,
Câte zăle-s într-un an.
Cine cântă și horește
De grabă nu-mbătrânește,
Eu de aceea tot horesc,
Ca să nu îmbătrânesc.

De la Florica Andreica, 70 ani, Vișeu de Mijloc, 2014

59.

Horincă de sacaré,
Pus-am gând că nu te-oi bé.
Da' eu nu mă pot țâné,
C-am văzut că mândru bé
Ș-am făcut și io așé.
De pălincă nu mi-i dor,
Că am acasă-ntr-un ulcior.
Cât îi lume tot îi gol.
De pălincă nu mi-i sete,
Am acasă oiegi bugăte,
Cât îi lume goale-s tăte.

De la Florica Andreica, 70 ani, Vișeu de Mijloc, 2014

60.

Codrule, răcățanat,
Către mine te-ai jurat
Că mi-i fa' leagăn și pat.
Codrule, bățut de ploi
Rău-i de noi de amândoi.
Țâie că-ți pică frunza,
Mie că-mi trece vremea.
Mândru-i codru și-nverzât,
Pe-a mea parte s-o-negrit,
Mândru-i ceru' și-nstelat,
P-a mea parte norii bat.

*De la Florica Andreica, 70
ani, Vișeul de Mijloc, 2014*

Strigătură din Vișeul de Mijloc

61.

Mireasă, cu doi părinți,
Ce gândești de te măriți?
Că bărbatu' nu ți-i frate,
Să gândești că nu te-a bate,
Nici soacră-ta nu ți-i mamă,
Să gândești că nu-l
îndeamnă.

*De la Florica Andreica, 70
ani, Vișeul de Mijloc, 2014*

La mireasă acasă să făcea ”danțu mniresi”. O jucau feciorii, tăt'e fêt'ile, și alții care o vrut apoi punéu bani și dacă o vrut să o joace mai mult, când să oprea ceatarâșu iară pun bani să mai joace cu mireasa. O lua tătă lumea la danț. La urmă o juca mnirile.

De mâncare o fost aperitiv, supă d'e găină, cartofi cu carne și sarmale, cozonac. Atunci nu să făceau prăjituri. La aperitiv se punea 2-3 chiftele, on șnițel, drob, câteodată și caltaboș punéu pă blide.

Până juca mnireasa, lumea o gătat d'e mâncat, o servit. Apoi méréu cu alai până la mnire acasă. Méré cântând lumea pă drum.

Mnireasă, mnirele tău
Poate hi solgă-bd'irău,
Da pă care l-ai lăsat
Poate hi porcar la sat.

Aista-i nănaș, nănaș,
L-am adus d'in Făgăraș,
Nu l-am adus d'e frumos
Că l-am adus d'e bănos.

Acolo erau așteptați de socri. Soacra o primea și o săruta pă mnireasă.

La mnire acasă, ”la mescioră”, când ai intrat în odor, după ce să venea de la biserică, pă masă era on castronaș cu grâu și fêt'ile de nună o împrășt'iet cu grâu și o pt'iuț:

Fêt'ile d'e la mescioră
Gând'ești că-s puiuți de cioară;
Feciorii d'e la colac,
Gând'ești că-s puiuți de drac.

O umblat așă roată pă lângă masă și-o pt'iuț până o gătat d'e împrășt'iet grâu:

Țăpaț grâu, nu țăpaț pleavă
Că mnireasa ni-i d'e treabă;
Țăpaț grâu, nu țăpaț vânt
Că mnirile ni-i d'e rând.

Să arunca cu grâu să aibă tinerii noroc. Țăsta-i norocu mniroilor, grăul. Și acuma se mai aruncă.

Apoi o intrat mniroii în casă, s-o băgat la masă și lumea după ii. Apoi o început nunta. Cu muzica erau țăganii: un primaș,

doi contralăi și unu cu gordona.

La răspuns, când m-am măritat eu, o pus bani pe colac. Da înainte, feșt'ecare femeie punea on batic sau o bucată de material pe colac și o cinstit mnireasa. N-o fo bani. Numa nănașii și neamurile apropiate o dat bani. Nunta mi-o fo în 14 noiembrie și am avut atâția colaci în șură, până sus. Până la Crăciun n-am făcut pt'ită. S-o și străcat bugăț că n-am putut să-i mâncăm tăți.

Spre dimineață, nănașile luau balțu de pe capu mniresî și îi puneau batic.

În șură o fo nunta și cu mėsă până pă podu de la drum. Pă la 3-4 s-o dus lumea acasă. Pă dimineață, pă la 10-11 o început să vie la prânzu mniresî. ¹

Obiceiuri de înmormântare din Ulmeni

Înainte să moară omu, un semn este cântatu unei păsări, ciorica. Așa-i și în cântare:

O pasăre la mnezu nopți
S-o pus pă stâlpu porți
Și-atâta o tăt ciripit
Și din casă te-o răpît;
Și atâta ț-o cântat,
Până d'e lângă noi te-o luat.

După ce moare, îl dezbracă de hainele cu care o murit, îl spală și îl îmbracă frumos, îl pun în sicriu. Mortu era îmbrăcat cu costum nou, tăt trebuia să hie nou că așa trebe să margă cu haine nouă. Îl spală doi vecini, de-i bărbat. De-i femeie, o spală din familie. Apa ceie să țapă la colțu drumului sau la o mniezunie undeva departe. Sunt care știu să facă vrăjuri și-i taie din păr de la mort. Și cu aceie face *vraciuri* să nu margă bine la casa ceie deloc, ca și cum ar duce omu cela norocu de la casă. Mortu nu-i voie să hie *înciotorat*. În zua când să pune pă el capacu și îl duc în șură la prohod trebe să hie la cămeșă, la haină, la pantofi deșirat, cureaua desfăcută. Cine vré să facă vraciuri, să bagă pă ascuns și-l îmbumbă. Care pățasc așa, plătesc d'e slujbe apoi la popt'i.

Când am fost la părinț acasă, o murit bunicu mneu și apoi tot o murit vacă, scroafă, d'ițăl și ne-o spus cineva să merém la popă să plătim că o dus tata bătrân norocu căsî. Și o plătit slujbe

Colecția CORINA ISABELLA CSISZÁR

Strigături la nuntă din Finteușu Mic

62.

Ieși afară, soacră mare,
Că-ți aducem noră tare,
Să te bată de cuptoare
Și de vatră câteodată,
Când a fi mai supărată.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

La găină

63.

Săracă găină sură
Ieri erai pă după șură
Ș-amu' ești la noi în gură.
Ieri erai pă după casă
Ș-amu' ești friptă pă masă.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

64.

Tu, mireasă, miresucă,
Amu' de când te-ai măritat,
Să ai grije de bărbat.
Nu-i da blidu' nespălat,
Că ț-a da cu el în cap.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

¹ Performer Felicia Păcurar, 79 ani, Ulmeni, 2014

65.

Tu, mireasă, miresucă,
Amu' de când te-ai măritat,
Să ascuți de soacră-ta.
Că ie bine te-a-nvăța,
Te-a mâna și te-aduna.
Da' și tu îi învăța-o pă ie
La țâgări și la cafè.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

la 3 popi din 3 sat'e și apoi o fo bine.

Până să-ngropa, să face prived'i. În prima zî, când o murit,
vin vecinii, joacă cărți. A doua zî, la prived'i vorovăsc, beu
pălincă, mănâncă cozonac. În ceie sară vine popa și face prohod.

În sicriu să pun bani și coc dacă o fo harnic și-o lăsat
avere și îi dă cocu să aibă d'e trăit pă ceie lume. Care femeie o fo
tare harnică și-o tăt lucrat, i-o pus ghem să lucre dincolo, pă ceie
lume. Sufletu méré în Purgator.

La prohod vinea lumea și care is de-a căsî cântă mortu.
Femeia la care i-o murit bărbatu sau fată sau fecior cântă durerea
ei. Numa femeile cântă, bărbații numa plâng. Femeile știu cânta
durerea.

Când îl scot pă mort din casă, iei un blid mare în care
mănânci și să dai cu el în ușă, să sparge, ca să margă răul de la
casă. On om de-a căsî dă cu el în ușă².

Obiceiul de întrajutorare în momentele cruciale ale vieții,
cum e nunta sau înmormântarea, încă se mai păstrează. Dacă în
trecut, cu ocazia nunților, sătenii îi ajutau pe miri să își facă nunta,
dăruindu-le diverse alimente necesare pregătirii mâncărilor,
precum ouă, găini etc., astăzi același lucru se face dar la
însmormântare. Când moare un om din sat, vecinii și neamurile
ajută familia îndoliată cu bani și alimente necesare pentru
însmormântare.

66.

Dați cu grâu, nu dați cu
pleavă,
Că ni-i mirele de treabă.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

67.

Frunză verde iasomie
Noi merem la cununie
Cununia îi de piatră
Nu se uită niciodată
Cununia îi de flori
Nu se uita până mori.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

Colindatul feciorilor în Ulmeni

Să făcea colac și-l puneam pă masă și puneam tăt o sticlă
d'e vin, una d'e țuică pă masă roată pă lângă colac. Băiatu care-o
fost drăguțu mne, la care i-o plăcut d'e mine, o început colacu și
atunci încep băieții să corind'e "Trei crai d'e la răsărit":

68.

Frunză verde de trifoi,
Haidaț tăți după noi
Care vreți, care puteți,
Care nu, mai rămâneți.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteușu Mic, 2014*

Trei crai de la răsărit
Cu steaua-au călătorit,
Steaua-nainte mergea,
Călătorii după ea.
Până la Vișlaim s-au dus,
Steaua lor li s-a ascuns
Și lor le-a fo de-ntrebat
D'e nașterea unui crai mare,
Crai mare acum de curând.

² Performer Felicia Păcurar, 79 ani, Ulmeni, 2014

Cu asta umblau feciorii. Erau pe categorii. Erau cât'e 3-4 categorii. Copiii veneau mai devreme cu straița. Și le dăd'eu colaci atunci, *coci*. Da acuma nu mai vezi cu straiță. Să dădeau nuci sau mere și coc, nu bani ca acuma.

Băieții luau sticla și înt'inau, care ce-o vrut, vin sau pălincă. Feciorii méréu pă la fete cam pă la 11-12, cam așa.³

Descânțete

Când nu stă vaca la muls sau nu i-o venit lapt'ile:

N'iehon'e, n'iehon'e,
Nu t'e strâg pă t'ine, n'iehon'e,
Strâg lapt'ile Mândraiei
D'e-i în sat,
Să vie pă gard;
D'e-i în vecini,
Să vie pân st'ini.
D'e und'e s-o dus,
D'e und'e s-o pus,
D'e und'e-o rămas
Să vie mint'enaș.
D'e-i în țară,
Păstă țară,
Da să vie-nt-astă sară.
Mândraia să rămâie curată
Și luminată
Precum Maica Sfântă o lăsat.
M'nică nu i-o fost,
M'nică să nu-i hie
D'in ceasu de-amu,
D'in sfânta zî d'e astăz.⁴

Descântec de d'iot'i:

Doamne, Marie, Maică Sfântă
D'e o d'iot'iet-o om curat, n'ecurat,
Crepe-i țățale, margă-i sânjale,
Maria să rămâie curată și luminată
Precum Maica Sfântă o lăsat.

69.

De tri ori pă după masă
Să scoatem răul din casă
Să rămână binele,
Să se-mpace tinerii

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

70.

Supărat îi mnirele
I s-o-nchis cărările
De la tăte mândrele
Și tu mire, și tu mire
Sa țai la mireasă bine
Să-i dai lapte cu cavei
Și guriță câte vrei
Să-i dai lapte cu păsat
Ca să-ți facă un băiat.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

71.

Mândră-i mireasa noastră
Ca și floarea di pă coastă
Mai frumoasă cum să sie
Parcă-i scoasă din cutie
Numai mirele-i buzat
C-o umblat noaptea pân sat
Multe mândre o sărutat.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

³ Performer Ileana Chiș, 72 ani, Ulmeni, 2014

⁴ Performer Viorica Bota, 61 ani, Țicău, 2014

72.

Rozmarin în colțul mesii
Mândru plâng otii miresii
Da nu plâng de supărare
I-o ieșit norocu-n cale.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

M'nică nu i-o fost,
M'nică să nu-i hie
D'in ceasu de-amu,
D'in sfânta zî d'e astăz.⁵

Când vaca-i stricată, nu dă lapte sau n-ai groșt'ior pă
lapt'e, aduci fărină și io cot în fărina ceie. Trebe să mănânce vaca
din ié de 9 ori pă inima goală. Ieu un cuțat și zâc:

73.

Mireasă, mireasă hai
Ia-ți gândul de la feciori
Și ți-l pune la bărbat
Că cu el te-ai măritat.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

S-o luat Mândraia, s-o luat,
D'e la ocolu curat
Pă cum Dumnezo o lăsat.
Pă uliță și păstă sat o răjât,
Înaint'e i-o ieșit 9 muroi cu 9 fet'e strâgoi,
Cu poalele sufulcate,
Cu 9 vasă la brâu legat'e
Umblând după mană și după dulceață
Pă mine Mândraia o dat, de pământ o aruncat
Păru i-o sucit, mintea i-o smintit,
Groșt'ioru i l-o luat, lapt'ile l-o mpuțânat,
Mândraia să cânta, să văieta,
Măicuța Sfântă o îmbucura:
Nu t'e cânta, nu t'e văieta
Că io d'e cornu d'e-a dreapta t'e-oi lua
La râu d'e aur t'e-oi arunca,
Frunză galbână-i cina,
La fântâna Iordan te-oi adăpa,
Lapt'ile iară ți s-a-nturna
Galbân ca ceara, dulce ca mnérea.
Muroile, strigoile ce-or mânca?!
Broașt'e răioasă, omide flocoasă
D'in d'ealuri urn'ite, din văi răsăpt'it'e.
Io d'e unde mi-oi săra, io d'e unde m-oi lega,
Să vie mai naint'e Maica Sfântă.

74.

Mireasă al tău bărbat
Când ți-a cere de mâncat
Să-i dai blidul nespălat
Să știe că s-o-nsurat.

*De la Mura Muntean, 93 ani,
Finteșu Mic, 2014*

Asta se repetă de 9 ori. Cu cuțatu să face cruce. Femeia
ceie trebe să puie 9 feluri, ce e mai bun de mâncat, în fărină:
fărină d'e mălai, fărină d'e grâu, un morcov, un măr etc..
D'emnicat'e mărunt și d'imineța pă inima goală îi da cât'e-o mână
să mănânce vaca. Apoi îi viné lapt'ile.⁶

⁵ Performer Viorica Bota, 61 ani, Țicău, 2014

⁶ Performer Felicia Păcurar, Ulmeni, 70 ani, 2014

Descântec de sclint'it:

Iei cuțâtu sau pui înt-on pt'ic d'e oloi și cu degetu faci pă
pt'iciu omului, pă cap sau când șt'iopează și zici:

S-o luat Dumnezeu cu Sfântu Petru

P-o vale, p-o cărare,

Pă la codri d'e aramă.

Când Dumnezo o trecut,

Sfântu Petru n-o putut.

- Treci, Petre!

- Nu pot, Doamne!

Că pod'ea s-o sucit

Mâna Floricăi s-a sclint'it.

- Tomn'e-o, Petre!

- Nu pot, Doamne!

- Tomn'e-o Tu, că ești mai puternic!

Să zâce de 9 ori și nu mai șt'iopează vaca, iapa,
d'ițâl, orice.⁷

Descântec de d'iot'i:

Fuji d'iot'i înaint'e

Că t'e-ajunje abur d'e părint'e

Și d'e t'e-ajunje, t'e și stință.

Cânt de 9 ori. Îi dau să beie de 3 ori. Îl ud pă frunt'e cu apa
în care-am d'escântat. Să mai pun 9 cărbuni în apă. D'e la 9 în jos
să numeri. Trebe să plângă cărbunile când méré-n apă dacă-i
d'eot'et. Atunci știi că-i d'eot'et. Apa și focu-i leacu.⁸

Descântec de deochi:

Ceas bun, ceasu lui Dumnezo,

De-i d'iot'ietă (Virusa)

De bărbat, de femei, de prunci,

Saie-i ochii, crepe-le țățăle,

Crepe-le pulpele,

Crepe-le părul

Ca fuioru.

Unde méréț voi 99 de moroi,

Cu 99 de strâgoi?

Colecția MARIA MIRELA PODUȚ

Strigături de nuntă la Moisei

Înainte de a pleca la cununie

75.

Ei hai și iară hai,
Da' mn'iresucă, ca ș-o
floare,
Când ai înflorit mai tare,
Te-ai făcut de vânzare.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

76.

Ei hai și iară hai,
Da' că nici mă-ta n-ar si
vrut
Să te facă de vândut,
Miresucă așa de iuti.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

77.

Ei hai și iară hai,
Dragu-mi-i unde-am intrat
Da' și cine m-o temat
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

⁷ Performer Felicia Păcurar, Ulemni, 70 ani, 2014

⁸ Performer Felicia Păcurar, 70 ani, Ulmeni, 2014

78.

Ei hai și iară hai,
Mireasă, din doi părinți
Ce gândești când te măriți?
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

79.

Ei hai și iară hai.
Măritatu' nu-i p-o sară
Să trăiești cu feciorii iară.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

80.

Ei hai și iară hai.
Da' și io am fo ca tine,
Măritatu' m-o pus bine.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

81.

Ei hai și iară hai.
Măritatu' nu-i noroc
Că bărbatu-i zdici de foc.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

Noi merem la Viruca
Sânjele să-i bem,
Carnea să-i mâncăm,
Sol de moarte să-i lăsăm.
Ho, că io vă opresc,
Cu sorocu mneu și cu-a lui Dumnezeu,
Mérêț păstă Marea Roșie
C-acolo este-o mreană
Sânjele be-ți-i,
Carnea mâncați-i,
Sol de moarte lăsați-i,
La Viruca sănătate da-ți-i.
Virusa să rămâie curată,
Luminată,
Ca arjântu străcurată
Ca Maica Sfântă,
Ce o dat Dumnezo,
Ce o lăsat.
Că din ceasu de amu
Din zua de astăz,
Mnică nu i-o fost,
Mnică să nu-i fie,
Că de-i d'eot'i bine alejă-l-oi,
Bine culejă-l-oi
Din toate ciont'ițale,
Din toate vânuțale,
Din creierii capului,
Din fața obrazului,
Din cârnu nasului,
Bulz mare face-l-oi,
În Marea Roșie arunca-l-oi
Acolo să pt'eie,
Acolo să răspt'eie,
Ca roua d'e soare,
Ca scopt'itu sub picioare.⁹

Descânțele de deochi și de adus laptele la vacă sunt cunoscute de multe bătrâne din sat. Oamenii apelează și azi, în caz de nevoie, pentru redobândirea sănătății, la înțelepciunea acestor femei.

⁹ Performer Viorica Morar, 90 ani, Chelița, 2014

82.

Ei hai și iară hai.
Zin părinți miresi,
Cu drag a să sfătui.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

83.

Ei hai și iară hai.
Hai, mămuță, să-ți întin,
Cu horincă, nu cu zin.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

84.

Ei hai și iară hai.
Te rog, tată, de iertare
Și de binecuvântare,
Cu gurița dumnilale.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

85.

Ei hai și iară hai.
Mândra mării, tu, mireasă,
Mândră floare ai fo' la casă.
Hai, dorule și hai, hai.

*De la Ioana Coman, 79 ani,
Moisei, 2004*

Socăcițe din Țara Codrului; foto: Felician Săteanu